21049 - Teşrik günlerinde farz orucun kazasını tutmak sahih olmaz

Soru

Ben, Teşrik günlerinde oruç tutmanın hükmünü bilmeden Ramazan ayından kalan kaza orucunu bu günlerde tuttum.Teşrik günlerinin ikinci gününden itibaren tuttuğum orucun kazasını iâde edeyim mi?
Yoksa âdetli veya hasta olduğum için tutamadığım on günlük oruca, Teşrik günlerinden sonra mı devam etmem gerekir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Kurban bayramından sonra gelen ve Zilhicce ayının 11., 12. ve 13. günleri olan üç gün, Teşrik günleridir. Bu günlerde oruç tutmak haramdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[أَيَّامُ التَّشْرِيقِ أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ وَذِكْرٍ لِلهِ عَزَّ وَجَلَّ. رواه مسلم]

"Teşrik günleri, yeme, içme ve Allah -azze ve celle-'yi anma günleridir." (Müslim; hadis no: 1141. Nubeyşe el-Huzelî'den rivâyet edilen hadistir.)

Yine, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ يَوْمَ عَرَفَةَ وَيَوْمَ النَّحْرِ وَأَيَّامَ التَّشْرِيقِ عِيدُنَا أَهْلَ الْإِسْلَامِ وَهِيَ أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ. رواه النسائي والترمذي وأبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Şüphesiz Arefe günü (Zilhicce'nin 9. günü),Kurban (bayramının 1.) günü (Zilhicce'nin 10. günü) ve Teşrik (Zilhicce'nin 11., 12. ve 13.) günleri, biz müslümanların bayramıdır. Bu günler (bu beş gün), yeme ve içme günleridir."[1]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, Temettu' veya Kırân haccı yapıp da kurban kesme imkânı bulamayan kimseden başkasına bu günlerde oruç tutmaya izin vermemiştir.

Nitekim Âişe ve İbn-i Ömer'den -Allah ikisinden de râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre onlar şöyle demişlerdir:

[لَمْ يُرَخَّصْ فِي أَيَّامِ التَّشْرِيقِ أَنْ يُصَمْنَ إِلَّا لِمَنْ لَمْ يَجِدِ الْهَدْيَ.[رواه البخاري

"(Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- tarafındanhacda) kurban (kesme imkânı) bulamayan kimseden başkasına Teşrik günlerinde oruç tutmaya izin verilmedi."[2]

Bunun içindir ki İslâm âlimlerinin çoğunluğu, ister nâfile oruç olsun, ister kaza orucu olsun, isterse adak orucu olsun,bu günlerde (Teşrik günlerinde) oruç tutmayı yasaklamışlar ve bu günlerde tutulan orucun geçersiz olduğu hükmüne varmışlardır.

Bu konuda en tercihli olan görüş;(yukarıda zikredilen) İslâm âlimlerinin çoğunluğunun (cumhurun) görüşüdür ve kurban kesme imkânı bulamayan hacının dışında hiç kimse oruç konusunda ayrı tutulamaz.

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"...Aynı şekilde kurban bayramının birinci günü ile Teşrik günlerinin hepsinde oruç tutulmaz. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu günlerde oruç tutmayı yasaklamıştır.Ancak özellikle Temettu' veya Kırân haccı yapıp da kurban kesme imkânı bulamayan kimsenin Teşrik günlerinde oruç tutmasının câiz olduğuna delâlet eden hadis gelmiştir... Bayramın birinci günü gibi günlerde nâfile veya diğer nedenlerle oruç tutulması, câiz değildir."[3]

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Kırân ve Temettu' haccı yapan kimselerin, kurban kesme imkânı bulamadıkları takdirde, -oruç tutamadan hac mevsimini kaçırmamaları için- bu üç günde (Teşrik günlerinde) oruç tutmaları câizdir. Kırân ve Temettu' haccı yapan kimselerin dışındaki kimselerin Teşrik günlerinde oruç tutmaları câiz değildir. Hatta iki ay aralıksız oruç tutması gereken kimse bile bayramın birinci günü

ile birlikte Teşrik günlerinde oruç tutmaz. Teşrik günleri bittikten sonra orucuna devam eder."[4]

Buna göre, tutmuş olduğunuz Ramazan orucunuzun kazası, geçerli değildir ve bu günleri yeniden tutmanız gerekir.

Ramazan orucunun kazasının aralıksız olması şart değildir.Dolayısıyla kaza orucunu aralıksız olduğu gibi, ayrı ayrı olarak da tutabilirsiniz.

Bu konuda (21697) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Nesâî; hadis no:3004. Tirmizî; hadis no: 773. Ebu Dâvud; hadis no: 2419. Ukbe b. Âmir'den rivâyetle. Elbânî de "Sahih-i Ebî Dâvud"da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

[2] Buhârî; hadis no: 1998

[3] Ramazan Fetvâları,s:716. Derleyen Eşref Abdulmaksud".

[4] Muhammed b. Salih el-Useymîn; 'Ramazan Fetvâları'; s: 727.